

Verbinding

Exodus Gemeente

Kerkdiensten

Zondag 05 mei 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Noodhulp Oekraïne KIA 2 ^e coll.: voor de kerk	
Donderdag 09 mei 10 uur	Ds C. Romkes, Barendrecht 1 ^e coll.: Kerkdiensten Zuidwester 2 ^e coll.: voor de kerk	Hemelvaartsdag in Exoduskerk
Zondag 12 mei 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Binnenlands Diaconaat 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 19 mei 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Zending Bangladesh KIA 2 ^e coll.: voor de kerk	Pinksteren
Zondag 26 mei 10 uur	Ds Carmen Melissant, Boven-Hardinxveld 1 ^e coll.: Onderlinge Zorg Oekraïne 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 02 juni 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Project Rwanda 2 ^e coll.: voor de kerk	Kliederkerk & Schrift en Tafel
Zondag 09 juni 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Studentenpastoraat Rotterdam 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 16 juni 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Leger des Heils - Buurthuis kamers 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 23 juni 10 uur	Ds Jan de Visser 1 ^e coll.: Werelddiaconaat Libanon KIA 2 ^e coll.: voor de kerk	

Alle kerkdiensten zijn live te volgen en terug te kijken via internet: www.exoduskerk.nl

Gebed voor
Pinksteren

O *Geest*, wakker de gloed
weer aan tot wij in
vuur en vlam weer staan...

Overdenking

De mei maand is natuurlijk de maand van Hemelvaart en Pinksteren. Bij hemelvaart staat in de Protestantse kerk vooral de opdracht centraal om het evangelie door te geven. Met Pinksteren staat de uitstorting van de Heilige Geest centraal. De eerste Christenen staan (figuurlijk) in vuur en vlam om Gods woord te verkondigen om een boodschap vol hoop en liefde de wereld in te sturen. Mij kost het vaak veel moeite om vrijmoedig over mijn geloof te praten. Bang dat ik ben om mensen te kwetsen, bang dat ik geen antwoord weet op vragen, bang omdat ik het geloof ervaar op mijn manier en dat geldt niet voor een ander en ga zo maar door.

Iemand die daar duidelijk geen moeite mee had is Corrie ten Boom uit Haarlem. “Mijn beste man, ken je Jezus al?” Zo iets zou Corrie wellicht hebben gezegd. Corrie had het altijd over Jezus tegen iedereen. Ik heb haar en haar zus Betsie altijd enorm bewonderd. Ik heb de film “de schuilplaats” gezien, een podcast over haar geluisterd en een aantal van haar boeken gelezen. Wat spraken zij vrijmoedig over hun geloof, wat waren zij vergevingsgezind en wat hebben zij een boodschappen van hoop en vrede de wereld ingestuurd.

Nu zal niet iedereen weten wie Corrie ten Boom was. Corrie was de jongste dochter van het gezin Ten Boom en zij hadden een klokken en horloge winkel in Haarlem. Tijdens de tweede wereld oorlog deden zij verzetswerk en boden onderdak aan Joden. Door verraad wordt het hele gezin gearresteerd en uiteindelijk belanden Corrie en haar zus Betsie in concentratiekamp Ravensbruck. Waar Betsie aan ontbering overlijdt. 2 weken na het overlijden van Betsie word Corrie door een vormfout vrij gelaten uit het concentratiekamp. Na de oorlog wordt zij een evangeliste (een zwerfster van God) en vertelt in vele landen over Jezus.

Ik wil deze overdenking afsluiten met een deel van een Blog van Annemarie van Heijningen van de EO website:

Tijdens onze vakantie heb ik een Corrie-gril. Corrie ten Boom, heldhaftige vrouw. Ik lees haar boeken, kijk haar films en beluister haar meditatie's. Met als wonderlijk gevolg dat ik bij alles wat ik doe me afvraag: hoe zou Corrie dit hebben aangepakt? Mijn nieuwste hype: WWCD. What Would Corrie Do?

Tot ik in het plaatselijke zwembad onder de douche sta, samen met een man in badpak. Het is geen alledaagse situatie. We zijn heel erg met z'n tweeën en de verlegenheid hangt tastbaar tussen ons in. Hoe zou Corrie hebben gereageerd op een man in badpak? Daar peins ik over, terwijl ik mijn haar inzeep met Andrélon-levendige-kleur en me zo neutraal mogelijk gedraag.

Mijn douchegenoot opent de conversatie met de voltreffer: “U vindt het zeker raar, dat ik een badpak draag?”

“Mijn beste man, ken je Jezus al?” Zoiets zou Corrie wellicht hebben gezegd. Corrie had het altijd over Jezus tegen iedereen. De hemel zit barstensvol bekeerlingen middels Corrie. Ik zou graag een hedendaagse Corrie willen zijn, maar gesprekken vallen bij mij doorgaans een stuk minder geestelijk uit. Mijn blik glijdt tersluiks langs zijn weelderige rondingen. Zijn ogen nodigen uit tot vragen. Dat doe ik dan maar, zij het een tikje beschroomd. Of hij transgender is of travestiet. Of hij vaker in vrouwenkleding loopt. En wat voor vullingen hij draagt. Voor ik er beseft heb, sta ik met een sponsborst in mijn hand. “Goh,” zeg ik, “compleet met tepel zelfs.”

Ik weet zeker dat Corrie het anders zou hebben aangepakt. “Waar haalde je toch steeds die vrijmoedigheid vandaan om over je geloof te praten?” begin ik op de fiets een denkbeeldig gesprek met haar. “Ik vind het knap ingewikkeld om het met onbekenden over Jezus te hebben.” Ze kijkt me aan, verbaasd-geamuseerd. “Het valt wel mee. Een gesprek over borsten van spons, dát lijkt me pas complex.”

Monique den Hartogh

Aandacht voor...

In de periode van deze editie zijn er maar liefst **zeven huwelijksjubilea** te vieren. Ik zet ze even op een rijtje. Op **7 mei** zijn de heer M.A. van der Sluijs en mevrouw T. van der Sluijs - Oosterling **66 jaar** getrouwd. Hun adres is Oostelijke Achterweg 34, 3241 CM Middelharnis.

Op **24 mei** zijn de heer P.J. Kooijman en mevrouw A. Kooijman - den Hollander **61 jaar** getrouwd. Hun adres is Herman Heijermanssingel 10, 3241 DC Middelharnis.

Op **25 mei** zijn de heer J.A. Verhage en mevrouw L.J. Verhage - Pipping **45 jaar** getrouwd. Hun adres is Pimpelmees 35, 3245 TW Sommelsdijk.

Op **30 mei** zijn de heer J.H. de Boed en mevrouw K.M. de Boed - de Bruin **55 jaar** getrouwd. Hun adres is Gedempt Kanaal 36, 3241 DA Middelharnis.

Op **31 mei** zijn de heer C. de Vos en mevrouw M.C. de Vos - Vijfhuizen **61 jaar** getrouwd. Kaartjes en andere felicitaties kunnen het best naar Prinses Marijkestraat 12, 3241 VJ Middelharnis.

Op **2 juni** zijn de heer N. Blok en mevrouw W. Blok - Bergshoeff **64 jaar** getrouwd. Felicitaties kunnen zowel naar het adres van Niek: Mondriaanhof 20, 3241 AT Middelharnis, als naar het adres van Wil: Sperwer 547, 3245 VP Sommelsdijk

Op **17 juni** zijn de heer J.M. van Eck en mevrouw P.C. van Eck - Haverkamp **60 jaar** getrouwd. Hun adres is Han de Lignieplein 31, 3249 BM Herkingen.

De jarigen in deze periode zijn:

Mevrouw D. (Dirkje) van Oostenbrugge - van Antwerpen. Zij wordt op **15 mei 88 jaar**. Het adres is: Ds. Montijnstraat 33, 3245 XC Sommelsdijk.

Mevrouw H.J. van Lenten - Rijsewijk. Zij wordt op **18 mei 87 jaar**. Het adres is: Vroonweg 12a, 3247 CG Dirksland. (Maar tegen die tijd is ze misschien al verhuisd!)

De heer A.J. van Nierop. Hij wordt op **9 juni 92 jaar**. Het adres is: 't Getij 52, 3255 TG Oude-Tonge.

De heer T.C. (Teun) de Knecht. Hij wordt op **12 juni 87 jaar**. Het adres is: Peuterdijk 44, 3249 AW Herkingen.

Mevrouw E. (Emmy) Hack. Zij wordt op **13 juni 86 jaar**. Het adres is: Hendrik Tollensplein 10, 3245 RS Sommelsdijk.

Mevrouw J.P. (Janny) Waanders-van Felius. Zij wordt op **15 juni 88 jaar**. Het adres is: Sperwer 41, 3245 VP Sommelsdijk.

Mevrouw A.J.A. (Annette)van Riel. Zij wordt op **16 juni 85 jaar**. Het adres is: Sperwer 155, 3245 VP Sommelsdijk.

De heer J. (Jaap) Verolme. Hij wordt op **17 juni 89 jaar**. Het adres is: Herman Heijermanssingel 18, 3241 DC Middelharnis.

In Memoriam

Bertha Verolme – Tieleman ~ Bep ~

* 22 juni 1942

† 28 maart 2024

Op 81-jarige leeftijd is op donderdagavond 28 maart 2024 Bep Verolme – Tieleman overleden. Ze was de tweede dochter van Bram en Mina Tieleman in Melissant. Na de Landbouwhuishoudschool aan de Molenlaan in Sommeldsijk is ze verkoopmedewerkster geworden in een textielwinkel op de dijk in Middelharnis.

Dit Melissantse meisje leerde een volbloed Middelharnisse jongen kennen, en aangezien er kennelijk geen sprake was van dorpsrivaliteit kon de verkering en verloving gewoon verlopen, evenals het huwelijk op 29 maart 1963. Bep heeft net hun 61-jarig huwelijksjubileum niet mee kunnen maken.

Het kersverse echtpaar vestigde zich in Hellevoetsluis, waar al snel aansluiting bij de Dorpskerk in Nieuw – Helvoet werd gevonden. Bep deed de kindernevendienst, sloot zich aan bij de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen, en het Dameskoor.

Jaap en Bep kregen twee kinderen: eerst Hans, en vier jaar later Winnie.

Er waren nogal wat medische mijlpalen in het leven van Bep (en Jaap). Kort na hun 25 -jarig huwelijk werd er een kleine tumor in haar hoofd gevonden. Ze heeft een keer haar heup gebroken na een val in de sneeuw, één van de kinderen kreeg een hersenvliesontsteking, en ga zo maar door.

Toen de kinderen de deur uit waren, en Jaap 60 jaar werd, zijn ze in Dirksland gaan wonen. Ze sloten zich aan bij de Exodusgemeente, en voelden zich daar thuis. Bep ging in de cantorij zingen, en ze was actief in het bezoekwerk. Tot op het laatst bezocht ze nog de bijeenkomsten in Vroonlande, waar ze iedereen nog kende.

Opeens diende zich een heel ander probleem aan: totale doofheid. Daar is van alles aan geprobeerd, maar niets mocht baten.

Een implantaat in haar hoofd had wel enig resultaat, maar niet geweldig. Ook de technische mogelijkheden van bijvoorbeeld software die gesproken woord in leesbare tekst kan omzetten – het maakte de communicatie er niet beter op. Hoewel er zich nog tal van andere medische zaken voordeden, Bep wilde zich daardoor niet laten kenmerken. Ze bleef betrokken bij ‘haar’ mensen. Zolang ze nog auto kon en mocht rijden, ging ze op bezoek bij de mensen met wie ze al jaren optrok.

Hoe gewaardeerd ze werd door al die mensen van binnen en buiten de Exodusgemeente, blijkt wel uit de grote ronde tafel in de hoek van de kamer: die stond vol met kaarten, met tal van wensen en lieve woorden. Toen ik haar voor het laatst in hun echtelijke woning bezocht, straalde ze van trots en blijdschap toen ze daarover vertelde.

Ze wilde tot het eind toe de regie houden, en niet afhankelijk worden. Daarom wilde ze ook zo lang mogelijk thuisblijven. Maar het ging niet meer. Het ging echt niet meer. Op 11 maart is ze naar Calando verhuisd, en dat was goed voor haar, voor Jaap en iedereen die bij de verzorging betrokken was.

Nu is ze niet meer.

Tijdens de uitvaart hebben we een lied gezongen dat op het eerste gezicht niet zo toepasselijk is, maar één van de kleinkinderen in Duitsland kent het van de Evangelische Kirche waar ze bij horen: Dank U voor deze nieuwe morgen. Maar, zo zei Jaap, het is toch wel jammer, dat er geen couplet bestaat: ‘Dank U voor Bep haar leven’. En dat kwam recht uit z’n hart.

De afscheidsdienst heeft plaatsgehad op donderdag 4 april a.s. om 11.00 uur in onze Exoduskerk.

Deze dienst is nog te zien via het YouTube-kanaal van onze kerk. Tik in YouTube in ‘Exoduskerk Sommelsdijk Verolme’ en de opname verschijnt in beeld.

De begrafenis heeft in familiekring plaatsgehad op de natuurbegraafplaats Eyselshof in Eyselshoven (L).

De nagedachtenis van Bep Verolme – Tieleman zij eenieder tot zegen.

Het correspondentieadres is:
Herman Heijermanssingel 18
3241 DC Middelharnis

Ds. Jan de Visser

Koffie met..... noten

Als de nieuwe Verbinding uitkomt is de bijeenkomst van woensdag 1 mei niet geweest.
Het thema was “Woorden van Troost”.

Onze volgende bijeenkomst is op woensdag 5 juni.
Het thema voor juni hebben we op 1 mei vastgesteld. Wat het is geworden, kunt u lezen in de nieuwsbrief voorafgaand aan de bijeenkomst.

We komen bij elkaar in de jeugdruimte van de Exoduskerk, ingang via de achterkant. De ochtend begint om 10.00 uur en duurt tot 11.30 uur.

Wilt u vervoer, neem dan contact op met Margot 0187-485529.

Emmy Lingen en Margot van de Wiel

Kerkdiensten in de Meerpaal van Hernesseroord

Zoals u weet organiseert een aantal kerken van ons eiland met elkaar maandelijks kerkdiensten voor de cliënten van Hernesseroord. Ik mag sinds kort namens onze kerk deelnemen in de commissie coördinatoren.

Zondag 21 april jl. hebben we weer een mooie dienst mogen vieren waarin Leo Markwat de voorganger was.

Iedereen heeft genoten van de muziek, het Bijbelverhaal en de liederen.

Natuurlijk is hiervoor ook een groot aantal vrijwilligers nodig.

Ben je benieuwd naar deze diensten of wil je ook helpen om de cliënten op te halen? Meld je aan of kom een kijkje nemen. Gemiddeld zijn wij 4 keer per jaar aan de beurt. Zondag 7 juli as. is het onze beurt weer; de dienst begint om 10.30 uur in de Meerpaal. Welkom!

Meld je aan!

Jeanet Akershoek (06-55161287)

e-mail: jeanetakershoek@icloud.com

Het verpleeghuis (2)

Mijn zus woont al vier jaar in een verpleeghuis in Gorinchem. Zoals ik al eerder schreef zit je daar niet voor niks en de criteria zijn streng vandaag de dag. We bezoeken haar dus ook al vier jaar. Eerst elke week en nu na drie jaar om de 14 dagen. Als je daar al zo lang bent opgenomen – ze praten daar over “als je hier woont” – maak je heel wat mee. Behalve dat er regelmatig mensen wegvallen aan de eettafel in de huiskamer; zitten er ook regelmatig weer nieuwe mensen op diezelfde stoelen. Dat is elke keer weer heel erg wennen. Dat geeft toch ook regelmatig wat nieuwe gezelligheid, probeer ik.

Nou dat is maar zelden het geval, omdat hier niet veel te lachen valt. De vrijwilligster die dagelijks vers kookt, is degene die met haar vrolijke lach en haar kookkunst het moreel probeert hoog te houden. Doordat de ene zoutloos moet, de ander fijn geprakt en weer een ander beslist geen zoet toetje mag, valt dat niet altijd mee en krijgt ze soms een grauw als ze zich vergist. Ze doet haar best, lacht vaak en maakt grapjes. “Tja”, zegt mijn zus, “die vrolijkheid gaat na de maaltijd weer naar huis”.

Ze vertelt dat laatst de kookvrijwilligster ziek was. Dan is er echt paniek. Wie moet er nu koken? De verzorgsters hebben daar geen tijd voor. Het hoofd van de afdeling belt wat af en heeft op de een of andere manier iemand geregeld van de kokschool ofzo. Hij is bijna met zijn opleiding klaar en wil die zondag wel koken als hij door zijn leermeester wordt gevraagd. Het hoofd is helemaal opgelucht en morgen zien we wel weer. Mijn zus gaat verder en zegt: “om een lang verhaal kort te houden – die kok, een jongen nog – heeft z’n best gedaan, maar de broccoli is veel te hard gegaan en was helemaal fijn gekookt en de aardappels bleken te hard en waren niet goed gaar; over het vlees zullen we het maar niet hebben. Hij verontschuldigde zich en had nog nooit voor 15 mensen gekookt. Nou ja zeg, dat kan toch niet. Wat was mijn zus kwaad.

Laatst is ene Jan nieuw aangeschoven. Zijn vrouw is die week op een gesloten afdeling van een ander tehuis terechtgekomen. De man is helemaal in de war. Met hem is helemaal niks aan de hand, is zijn mening. Hij heeft haar steeds verzorgd en hij begrijpt niet waarom hij hier zit. Dat heeft hij zeker goed gedaan, maar hij heeft niet door dat ook hij 85 jaar oud van alles mankeert.

“Hij is niet gek”, zegt hij. Aan tafel vertelt hij leraar te zijn geweest op een Mulo. Hij heeft veertig jaar in het onderwijs gezeten. Binnen drie weken is deze man door alle recente veranderingen behoorlijk van het padje af. Eigenlijk hoort hij niet meer op deze afdeling, maar soms is hij weer wat helderder en de mening van de leiding is dat als je hem weer overplaatst, het vast nog erger wordt.

Niemand heeft last van hem, vindt ze. Nou dat wil zeggen – hij komt wel met hele verhalen mijn zus lastig vallen. Onverwacht loopt hij zonder te kloppen haar kamer binnen. Ze zegt: “Jan, je moet naar je eigen kamer”. “Ja”, zegt Jan “ Ik ga zo, maar ga jij dan mee, want de les begint zo”. Mijn zus krijgt hem niet weg en hij kletst maar door over het rooster dat steeds verandert. Ze belt de verzorging die Jan (na 10 minuten... ze hebben het druk) weer naar zijn kamer terugbrengen.

“Nee”, besluit ze, “het valt hier niet mee”.

Opnieuw rijden we heel stil naar huis terug.

Loes Olij

april 2024

't Pinksterpad

2e Pinksterdag; Maandag 20 mei 2024

INSPIRERENDE WANDELING ROND MIDDELHARNIS

Begin en eindpunt: Hervormde Kerk, Ring 15

Start: 13.30 uur

Een wandeling van 5 of 10 kilometer

Wandel je ook mee op
2^e Pinksterdag?

Startpunt: Hervormde
kerk Middelharnis

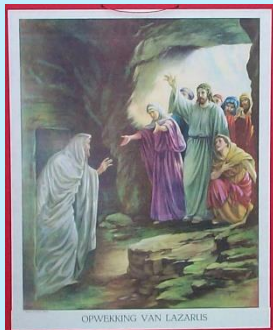
Tijdstip: 13.30 uur

Afstanden: 5 en 10 km.

Levensinde deel II

In de vorige aflevering ging het over de Oudtestamentische teksten die ons iets vertellen over de manier waarop men toen tegen sterven en het hiernamaals aankeek. Om niet in herhaling te vallen, verwijs ik daarnaar.

Hoe zit dat in het Nieuwe Testament?

Daar is ook niet één bepaalde lijn in te ontdekken; het is simpelweg niet eenduidig.

In het beroemde verhaal van de opwekking van Lazarus staat, dat Jezus van zijn vriend zegt, dat hij niet dood is, in de zin van onomkeerbaar uit het leven verdwenen, maar¹: ‘Lazarus, onze vriend slaapt.’ Later spreekt Jezus hier vrijuit over:² ‘Lazarus is gestorven.’ Sterven is hier een vorm van slapen.³ En uit de slaap kun je opstaan, en – zo blijkt de boodschap – uit de dood dus ook. En dat gebeurt hier dan dus.

Jezus zelf zegt, heel kort voor zijn eigen dood, tegen de misdadiger die aan zijn rechterkant aan het kruis hangt:⁴ ‘Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.’ Dat is een volkomen nieuw element in de manier waarop de toenmalige gelovigen met dit thema omgingen.

Allereerst: het ‘heden’ betekent dus al, dat een overledene niet in het dodenrijk hoeft te wachten tot de Messias hem of haar komt bevrijden uit dat dodenrijk. Sterker nog: deze misdadiger hóefde niet eens naar het dodenrijk. Wie overlijdt, zondaar of niet, gaat naar het paradijs. Dat was nog nooit vertoond!

Misschien mag je hieraan in de tweede plaats koppelen, dat Jezus het wel goed moet vinden – zoals in dit verhaal, maar dat maakt het niet minder opvallend.

¹ Johannes 11: 11

² Johannes 11: 14

³ Ik ga er hierbij van uit, dat Jezus niet liegt, geen smoesjes gebruikt en geen leugentjes om bestwil presenteert. Uit de context blijkt ook niet, dat er redenen voor Jezus waren, waarom Hij de waarheid niet zou vertellen. Dit is voor Hem de waarheid.

⁴ Lucas 23: 43

Het is ook mogelijk dat Jezus hier voor 100% als de Messias erkend wordt. Als dat al zo is, dan blijkt dat nergens uit het één of andere tekstcitaat. Maar opvallend is het!

In de derde plaats is het gebruik van het woord ‘paradijs’ heel opmerkelijk. Dat woord komt drie keer voor in het Nieuwe Testament: hier, in Lucas 23: 43. Vervolgens in een brief van Paulus, waarin hij over zichzelf vertelt, dat hij is opgenomen in het paradijs,⁵ waar hij niets over kan zeggen, omdat hij woorden hoorde die geen mens kan mag spreken. Over de vraag wat het paradijs dan is, zegt hij verder niets. De derde plaats waar dit woord voorkomt, is in het laatste Bijbelboek.⁶ Daar staat: “Wie overwint zal Ik laten eten van de levensboom die in Gods paradijs staat.” Dat verwijst natuurlijk direct terug naar het boek van het begin, maar het maakt het tegelijkertijd lastiger om daar inhoudelijk iets over te zeggen met betrekking tot het leven-na-de-dood.

In het Oude Testament komt het woord ‘paradijs’ eigenlijk niet voor. Wel het woord dat de basis heeft gevormd voor het woord ‘paradijs’, namelijk ‘pardes’, en dat betekent tuin of lusthof.⁷ Nergens wordt in de Bijbel met het woord ‘paradijs’ direct en onontkoombaar verbonden met de tuin van Eden, de hof die God voor Adam heeft aangelegd.⁸

Het is misschien heel mooi om het hiernamaals, de hemel of hoe je het ook noemen wilt, te associëren met het woord ‘paradijs’ – prachtig, maar heel veel Bijbelse argumenten zijn daar niet voor.

Het wordt er niet makkelijker op als we naar het beroemde hoofdstuk kijken, waarin Paulus zijn ideeën en geloof uiteenzet over het leven en de dood.⁹ Hij zegt daarin onder andere:¹⁰ “Als de doden niet opstaan, is ook Christus niet opgewekt; en als Christus niet is opgewekt, is onze verkondiging zonder inhoud en uw geloof zinloos.” Hoe mooi we dat heden ten dage ook vinden – het was toentertijd een totaal

⁵ 2 Korintiërs 12: 4

⁶ Openbaring 2: 7

⁷ Nehemia 2: 8; Hooglied 4: 13; Prediker 2: 5; Jesaja 51: 3

⁸ Genesis 2: 4vv

⁹ 1 Korintiërs 15

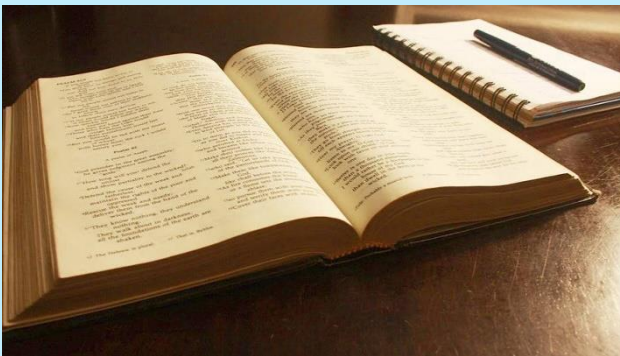
¹⁰ 1 Korintiërs 15: 13v

nieuwe redenering, die geen enkele grond heeft in de teksten van het Oude Testament, en ook nergens enige bevestiging krijgt in uitspraken van Jezus of

in de verhalen van de evangelisten. Paulus volgt een logische redenering die geheel op zichzelf staat. Het geloof in God de Schepper en Wetgever kan uitstekend zonder de opstanding. Zie de joodse gelovigen uit het Oude Testament. Als Jezus door God de Vader naar de wereld gezonden is, is het geloof in God de Vader ofwel meer dan voldoende ofwel is het geloof in al zijn handelen daarbij inbegrepen.

Eerlijk gezegd snap ik Paulus hier niet zo goed in. Maar los daarvan werpt Paulus in deze woorden geen enkel licht op het leven na de dood.

Parallel aan deze tekst schrijft Paulus ook dat de dood door één mens in de wereld is gekomen, en dat 'dus' de opstanding ook door één mens is.¹¹ Ook hierbij merk ik op, dat er in de rest van de Bijbel geen vergelijkbare redenering aan te treffen is. En waarom noemt Paulus Jezus hier een 'mens'? Ook hier is geen enkele relatie met enige andere Bijbelse getuigenis omtrent de opstanding der doden te ontdekken. Om nu te zeggen dat Paulus ongelijk heeft, gaat veel te ver, maar zijn redenering, zijn geloofsgetuigenis voegt eigenlijk niets toe aan het besef dat er in zijn tijd leefde. Misschien is het een poging om een aantal ideeën daarover samen te voegen – niemand weet het.

Dan is er nog een beroemde tekst, en die luidt:¹² 'Het is de mens gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel.' De auteur van deze tekst is helaas onbekend. Geleerden zijn het er wel over eens dat het Paulus niet kan zijn geweest.

¹¹ 1 Korintiërs 15: 21v

¹² Hebreeën 9: 27

Het eerste deel van deze zin is onweerlegbaar: iedereen gaat een keer dood; daar is geen ontkomen aan.¹³ De grote vraag gaat over het tweede deel van deze tekst: ‘en daarna het oordeel.’ Hoe komt deze brieveschrijver daarbij?

Voor zijn lezers moet dit volkomen nieuw geweest zijn. Nergens in heel de Bijbel wordt gesproken over een oordeel na de dood. In de standaard-editie van het Griekse Nieuwe Testament staan in de zijlijn allerlei verwijsteksten, zowel naar parallele plaatsen in het Oude als in het Nieuwe Testament. Maar bij deze tekst staat alleen een verwijzing naar de bekende tekst:¹⁴ “In het zweet van uw aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde weerkeert, aangezien gij daaruit genomen zijt; want gij zijt stof, en gij zult tot stof weerkeren.” Dat kan hooguit dienen als een grond, een onderbouwing voor het eerste deel van de zin. Maar als ‘bewijs’ voor het tweede deel van deze zin ‘en daarna het oordeel’ kan het niet gebruikt worden.

Waar haalt de schrijver van de Hebreeënbrief het idee vandaan, dat er een oordeel geveld zal worden? En dat wordt nog klemmender, als uit de relatie tussen dit vers en het volgende blijkt dat hij van mening is dat ook Jezus na zijn dood aan het goddelijk oordeel onderworpen is. Als dat zo is, zou de goede God dus ook een negatief oordeel hebben kunnen uitspreken. Het idee op zich al!

En ja, de schrijver van deze brief verklaart wel dat hij uit een zuiver geweten handelt,¹⁵ maar dat maakt zijn tekst en uitleg er niet veel duidelijker op.

Een volgende keer wil ik graag ingaan op de manier waarop er elders in de Bijbel over het oordeel gesproken wordt.

¹³ Met de auteur van deze brief vind ik dat deze redenering op de mensheid in het algemeen ziet. De uitzonderlijke verhalen van Elias, Henoch en Lazarus veranderen aan deze waarheid niets.

¹⁴ Genesis 3: 19

¹⁵ Hebreeën 13: 18

Agenda

Datum	Activiteit	Locatie	Aanvang
16 mei	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur
5 juni	Koffie met noten	Jeugdruimte	10.00 uur
6 juni	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur
20 juni	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur

Dankjewel

Graag wil ik iedereen bedanken voor de bezoeken, bloemen, cadeautjes, appjes en kaarten, die ik gehad heb voor en na mijn knieoperatie.

Daar was ik heel blij mee.

Ik ben goed aan het vooruitgaan.

Groeten Piet en Francien Dees

Van Berkenhof naar Berkenwoude

Blij en verheugd waren we toen we in de dienst van zondagochtend 21 april konden meedelen, dat de Hervormde Gemeente Berkenwoude een beroep op mij heeft uitgebracht, en dat ik dat heb aangenomen. Het was een korte maar intensieve beroepsperiode, waarin we op een heel aangename manier kennis gemaakt hebben met deze voor ons nieuwe gemeente.

De gesprekken en de gemeenteavond van 9 april waren hartverwarmend en alles bij elkaar ligt er een mooi perspectief voor ons open.

Berkenwoude is een klein dorp, qua inwonersaantal vergelijkbaar met Nieuwe-Tonge of Ooltgensplaat. Het ligt vlak bij Gouda, de plaats waar ik maar liefst zeven jaar van mijn leven gewoond heb.

Toen we naar Goeree – Overflakkee kwamen, zeiden veel mensen, dat het cirkeltje nu rond is: ooit begonnen als onderwijzer in Nieuwe-Tonge, daarna van alles gedaan en meegemaakt, en nu als dominee weer terug op het eiland. Maar het kringetje is niet af. Berkenwoude wordt eraan toegevoegd.

Volgens de Kerkorde en de pensioenfondsen mag ik nog vijf jaar door als gewone gemeentepredikant, en daar heb ik heel veel zin in.

Er is sprake van een enorm predikantentekort, van vergrijzing en van een leegloop van kerken. Dat alles gaat mij, gaat ons, aan het hart. Daarom hebben we ervoor gekozen om ook ná mijn pensioendatum door te gaan in de kerk.

Dat dat ons vertrek van het eiland inhoudt, moge duidelijk zijn.

We kijken terug op zes bijzondere jaren. Ik heb die altijd onderverdeeld in drie periodes: de start in de jaren 2018 en 2019, de corona-ellende van 2020 tot 2022 en de post-coronaperiode, waarin de echte schade van de coronacrisis zichtbaar werd, binnen en buiten de kerk.

In 2023 kwam de pensioendatum al in zicht, en moesten we een besluit nemen over hoe nu verder te gaan.

Uiteindelijk heeft dat ertoe geleid, dat ik me opnieuw beroepbaar heb gesteld, met als uitkomst een beroep naar Berkenwoude.

Met andere woorden: we gaan van de Berkenhof naar Berkenwoude.

Zoals bekend is de afscheidsdienst op zondag 7 juli, 's middags om 14.30 uur, en is er de dag ervoor een andere vorm van afscheid nemen gepland. Die wordt in het 'geheim' voorbereid, dus daar weet ik niet zoveel van. Er is daarvoor een commissie ingesteld, en ik wacht met meer dan gewone belangstelling af, hoe dat eruit gaat zien.

De dienst van bevestiging en intrede vindt precies een week later plaats, namelijk op 14 juli om 14.30 u in de Dorpskerk in Berkenwoude.

Hoe dan ook, we gaan bijzondere tijden tegemoet; er wenkt een nieuw perspectief, en ja: we moeten afscheid nemen. Dat is niet leuk, maar de toekomst houdt een heel nieuwe start in! En daar zien we met groot enthousiasme naar uit.

Met vriendelijke groet,

Jan en Hannie de Visser

P.S. Ons nieuwe adres wordt: Dorpsstraat 18, 2825 BN Berkenwoude

Solidariteitskas:

van gemeenten, voor gemeenten

In mei doet onze Exodus Gemeente weer mee aan de bijdrage Solidariteitskas. Binnenkort ontvangt u een e-mail waarin u wordt uitgenodigd om deel te nemen (check a.u.b. ook even uw spam box). Als uw e-mailadres niet in ons systeem staat, ontvangt u een uitnodiging per brief.

Solidariteitskas: subsidie voor toekomstgerichte gemeenten

Kerken uit het hele land dragen bij aan de Solidariteitskas. Met een vast bedrag per gemeentelid per jaar ondersteunen gemeenten elkaar om levendig en krachtig midden in de wereld te staan. Aan vernieuwende ideeën ontbreekt het gemeenten niet, maar soms wel aan menskracht of geld. Voor hen is er de Solidariteitskas. Maar ook specifieke vormen van pastoraat zoals het studentenpastoraat en het dovenpastoraat worden financieel ondersteund vanuit de Solidariteitskas. Een gemeente die financiële steun nodig heeft om een vernieuwend plan uit te voeren, kan subsidie aanvragen bij de Solidariteitskas.

Meer informatie vindt u op www.protestantsekerk.nl/solidariteitskas

Wij vragen u om een bedrag van minimaal € 10,- waarvan € 5,- wordt afgedragen aan de Solidariteitskas. Het bedrag dat overblijft, is bestemd voor onze eigen gemeente. Doet u mee? We rekenen op uw solidariteit en bijdrage!

Geef aan de Solidariteitskas

Toelichting bij de collecten

5 mei Noodhulp Oekraïne Kerk in Actie

Verwoeste huizen, een ontwrichte infrastructuur en nauwelijks warmte en elektriciteit. De grootschalige oorlog in Oekraïne gooide het leven en de toekomst van veel inwoners volledig overhoop. Kerk in Actie werkt samen met kerken en hulporganisaties in Oekraïne die ontheemden en slachtoffers van de oorlog blijven helpen.

Regionale hulpcentra geven kwetsbare kinderen en gezinnen voedsel, tijdelijk onderdak en psychosociale ondersteuning.

09 mei Kerkdiensten Zuidwester

De kerkdiensten op Hernesseroord worden door de kerken op GO financieel en door middel van vrijwilligers ondersteund. Onze kerk werkt hier al jaren aan mee en wij collecteren hier één keer per jaar voor.

12 mei Binnenlands Diaconaat

Volgens schattingen leven er in Nederland 30.000 migranten zonder verblijfsvergunning. Velen van hen zijn arbeidsmigranten, anderen zijn na een mislukte asielprocedure in Nederland gebleven, omdat ze niet meer terug kunnen. Mensen zonder papieren in Nederland mogen niet werken en hebben geen recht op sociale voorzieningen. Onder hen zijn ook minderjarigen.

Kerk in Actie ondersteunt kerkelijke initiatieven die ongedocumenteerden helpen met advies en scholing, zodat ze perspectief krijgen op hun leven.

19 mei Zending (Bangladesh Pinksteren) Kerk in Actie

In Bangladesh vormen christenen een kleine minderheid in de samenleving. Zo ook in de regio Mymensingh, waar ongeveer 0,75% van de bevolking christen is. De meeste christenen in deze regio zijn lid van de Mymensingh Baptist Church. Vaak zijn hele families en gemeenschappen overgaan van het hindoeïsme tot het christelijk geloof. Hierdoor zijn nieuwe dorpskerken ontstaan.

De leden van deze dorpskerken zijn vaak arm. De meesten hebben geen vast werk en kunnen hun gezin nauwelijks voeden. Veel van hen zijn analfabeet en ook de gezondheidssituatie is slecht. Daarnaast zijn er geen geschoolde predikanten en is de kennis over het geloof beperkt.

Gemeenteopbouw

Om te zorgen dat de dorpsgemeenten vitale gemeenten kunnen zijn, ondersteunt de baptistenkerk vijftien dorpskerken met een programma voor gemeenteopbouw, dat bestaat uit bijbelonderwijs, kinderwerk, het opleiden van lokale voorgangers en diaconaat. Dankzij dit programma kunnen de gemeenten groeien in geloof en in dienstbaarheid binnen en buiten de eigen gemeenschap.

26 mei Onderlinge Zorg Oekraïne

Stichting Onderlinge Zorg Oekraïne (St. OZO) is een christelijke hulporganisatie die vanuit bijbels perspectief de geestelijke en materiële nood van de allerarmsten in Oekraïne in het algemeen en ouderen in het bijzonder op het oog heeft. Bij het verwezenlijken hiervan wordt niet gekeken naar ras, religie, geslacht of politieke achtergrond. Hun slogan is Maximale zorg, minimale kosten: Zórg voor de allerarmsten!

2 juni Project Rwanda

Rusizi ligt in het westen van Rwanda. Het is een gebied met veel landbouwgrond en enkele kleine steden. Veel gezinnen hebben de grootste moeite om rond te komen. Met name jonge kinderen zijn daardoor erg kwetsbaar. Ze eten te weinig of te weinig gevarieerd. Veel kinderen gaan niet naar school. Jongeren hebben geen perspectief en trekken weg uit het gebied. Ze vestigen zich in de steden maar hebben door hun lage opleiding geen kans op werk. Doordat kinderen zonder ouders opgroeiden, zijn ze weinig ingelicht over hiv en aids. Daardoor ontstond een hiv/aids epidemie, waardoor nog meer kinderen opgroeiden zonder enige vorm van begeleiding.

ZELFHULPGROEPEN

Red een Kind zet samen met partnerorganisatie African Evangelistic Enterprise (AEE) zelfhulpgroepen op, waarin ouders leren hun omstandigheden zelf en samen te verbeteren. De impact van deze werkwijze is groot. Het hele dorp wordt hierbij betrokken. Jongeren leren in zes maanden een beroep, zodat zij weer kans maken op de arbeidsmarkt.

9 juni Studentenpastoraat Rotterdam

Mede dankzij de jaarlijkse bijdragen van een aantal kerken in Zuid-Holland en Zeeland is het studentenpastoraat in Rotterdam na jaren van afwezigheid weer volop in ontwikkeling, inmiddels met 2 studentenpastores. Voor een recente impressie van het Rotterdamse studentenpastoraat,

zie www.studentenpastoraat010.nl. Zij hebben onze gemeente gevraagd hun werk te steunen door een collecte hiervoor te bestemmen. We geven hieraan graag onze medewerking en vragen u dit prachtige doel te ondersteunen met uw gift.

16 juni Leger des Heils - Buurthuis kamers

1 op de 10 Nederlanders is sterk eenzaam. Eenzaamheid wil zeggen dat je een leegte voelt, mensen om je heen mist of je in de steek gelaten voelt. Alsof je het leven helemaal alleen moet doen. Eenzaamheid wordt een steeds groter probleem: van alle leeftijdsgroepen waren jongeren van 15 tot 25 jaar in 2021 het vaakst eenzaam, concludeerde het CBS. Jongeren worden ook steeds vaker dakloos. In 2022 steeg het aantal jongeren tussen de 18 en 22 jaar dat bij de daklozenopvang aanklopte met 50%!

Nederland is in zwaar weer. Crisissen stapelen zich op.

Als Leger des Heils vinden we het belangrijk om in tijden van crisis naar elkaar om te zien. Daarom heeft het Leger des Heils ruim 130 buurthuis kamers door heel Nederland, waar buurtgenoten elkaar ontmoeten. In buurthuis kamers ontstaan nieuwe vriendschappen, geven en ontvangen mensen de hulp die zij nodig hebben en er is warmte, gezelligheid en een zinvolle dagbesteding. Bezoekers zien elkaar soms zelfs als familie.

Buurthuis kamers zijn bijna helemaal afhankelijk van giften en vrijwilligerswerk.

23 juni Werelddiaconaat Libanon Kerk in Actie

In Bourj Hammoud, een overbevolkte en arme wijk in Beiroet, zijn de problemen niet te overzien. Gebrek aan goed onderwijs, werkloosheid en geweld ontnemt jongeren die er wonen elk perspectief op een betere toekomst. Kerk in Actie steunt het werk van jongerencentrum Manara in Beiroet. Kwetsbare tieners krijgen er huiswerkbegeleiding, examentraining, psychosociale hulp en vaktrainingen. Daarnaast kunnen ze elkaar in ontspannen sfeer ontmoeten tijdens een partijtje tafeltennis of airhockey.

Leesrooster

Mei

5	1 Johannes 4,1-10	30	Handelingen 4,1-12
6	1 Johannes 4,11-21	31	Handelingen 4,13-22
7	1 Johannes 5,1-12	Juni	
8	1 Johannes 5,13-21	1	Handelingen 4,23-31
9	Psalm 47	2	Marcus 2,23-3,6
10	Handelingen 1,1-14	3	Marcus 3,7-19
11	Handelingen 1,15-26	4	Marcus 3,20-35
12	Leviticus 23,1-14	5	Handelingen 4,32-5,11
13	Leviticus 23,15-22	6	Handelingen 5,12-21a
14	Leviticus 23,23-36	7	Handelingen 5,21b-32
15	Leviticus 23,37-44	8	Handelingen 5,33-42
16	Leviticus 24,1-9	9	Handelingen 6,1-15
17	Psalm 104,1-23	10	Handelingen 7,1-16
18	Psalm 104,24-35	11	Handelingen 7,17-34
19	Handelingen 2,1-13	12	Handelingen 7,35-43
20	Handelingen 2,14-24	13	Handelingen 7,44-8,1a
21	Handelingen 2,25-36	14	Marcus 4,1-12
22	Handelingen 2,37-47	15	Marcus 4,13-23
23	Deuteronomium 4,41-5,5a	16	Marcus 4,24-34
24	Deuteronomium 5,5b-21	17	Jesaja 30,1-8
25	Deuteronomium 5,22-33	18	Jesaja 30,9-18
26	Deuteronomium 6,1-9	19	Jesaja 30,19-26
27	Deuteronomium 6,10-25	20	Jesaja 30,27-33
28	Handelingen 3,1-10	21	Jesaja 31,1-9
29	Handelingen 3,11-26	22	Psalm 43
		23	Marcus 4,35-41

Colofon

Administratie

Exodus Gemeente PKN
e-mail: info@exoduskerk.nl

Scriba:

Conny Wesdorp
Tel. 06-10775858

Distributie Verbinding

Janita van der Have
0187-651464

Kopij voor het volgende nummer

t/m **maandag 10 juni 2024**

inleveren per e-mail in **Calibri 11:**

redactieverbinding@exoduskerk.nl

De redactie behoudt zich het recht voor wijziging van de kopij. Wij vragen uw begrip hiervoor.

Redactie

Jeanet Akershoek 06-55161287
Nel Nelemans 0187- 651465
Antoinette v.d. Veken 06-18204064

Verbinding verschijnt dit jaar acht keer. 61^e jaargang, nummer 4, mei -juni 2024

Predikant

Ds. Jan de Visser
Berkenhof 10
3241 BA Middelharnis
e-mail: jdevisser@exoduskerk.nl
Tel.: 06-46201149

Adres Exoduskerk

Dorpsweg 97a
3245 VB Sommelsdijk

Kerkrentmeesters

Vrijwillige bijdragen en/of giften kunnen worden gestort op de rekening van de Exodus Gemeente PKN:
NL92RABO0373725140

Collectebonnen

Er zijn collectebonnen te bestellen met een waarde van € 0,70, € 1,40, € 2,50 en € 5,- per eenheid van 20 stuks. Via website/kerk app is betaling via Ideal en bezorging als vanouds.

Of bedrag overmaken op:
NL92RABO0373725140 o.v.v. collectebonnen € 0,70 en/of € 1,40 € 2,50, € 5,--.

Diaconie

Giften zijn welkom op de diaconierekening van de Exodus Gemeente PKN
NL89RABO0373710062

